

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev mars 2016

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Morgonen den 22 mars skakades Bryssel av de hänsynslösa attentaten på flygplatsen Zaventem och metrostationen Maelbeek. Attentaten bör inte endast ses som ett angrepp mot Bryssel och Belgien, utan som ett angrepp mot hela Europeiska unionen. Metrostationen Maelbeek ligger endast ett stenkast från EU-institutionerna och Zaventem kan ses som EU:s logistiska knutpunkt. Över 40 olika nationaliteter, däribland de flesta EU-nationaliteter, återfinns bland de drabbade. Spänningen har byggts upp under en längre tid, från Parisattentaten i november till de terroristjakter som utspelade sig i Bryssel bara en kort tid före attentaten. Mot denna bakgrund var det inte så överraskande att något skulle hända, men en så här fruktansvärd händelse kommer ändå alltid som en chock.

EU har sedan tidigare haft strategier mot terrorism, vilket ni kan läsa närmare om nedan, och kampen mot terrorism intensifierades ytterligare efter Parisattentaten. Men de senaste attentaten visar ändå att det ännu återstår arbete. Det går aldrig att totalt skydda sig mot denna typ av attentat, men det går att minska sannolikheten för att de skall inträffa. Samordning och effektivt underrättelseutbyte mellan medlemsstaterna har då en central roll. Attentaten visar att det definitivt finns utrymme för förbättring på detta område.

Genom en säkerhetsagenda som kommissionen presenterade i april 2015 inrättades ett center för informationsutbyte mellan medlemsstaternas underrättelsetjänster. Efter attentaten har dock kommissionen konstaterat att medlemsstaterna måste nyttja systemet mer och bättre genom att proaktivt dela information. Detta visar att det inte endast räcker med åtgärder från EU:s sida, utan det krävs även samarbetsvilja från de enskilda medlemsstaterna för att skapa effektiva system.

Terrorism är bara ett av flera orosmoln på EU-himlen. Den ekonomiska krisen, migrationen och Brexit kan även nämnas. Listan börjar bli lång. Dessutom försvåras samarbetet ytterligare av de allt starkare nationalistiska och EU-kritiska rörelserna runtom i Europa. EU-samarbetet sätts verkligen på prov, nu mer än någonsin. Det är bara att hålla tummarna för att de politiska ledarna har den beslutsamhet och samarbetsvilja som krävs för att styra EU-skutan mot en ljus framtid. Gränsöverskridande problem kräver även i fortsättningen gränsöverskridande lösningar.

Marcus Thörnroos, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

EU:s kamp mot terrorism

EU har sedan en längre tid arbetat mot terrorism, redan 2005 antog medlemsstaterna en EU-strategi för kampen mot terrorism. Strategin bygger på fyra olika delar; förebygga, skydda, förfölja och agera. Förebygga innebär att EU ska arbeta med att minska radikaliserings- och rekryteringsaktivitet till terroristverksamhet. För att skydda medborgarna så arbetar EU bland annat med att förbättra transportsäkerheten och att skydda infrastrukturen. Förfölja innebär att EU ska förstöra terroristernas planerings- och organisationsförmåga bl.a. genom att angripa finansieringen av terrorism. Agera innebär att EU ska hantera och minimera konsekvenserna av terroristattacker bl.a. genom krissamordning och utbyte av bästa praxis för stöd till offer för terrorism.

Genom Brysselattentaten intensifieras denna kamp mot terrorism ytterligare. Många av de åtgärder som är under behandling kommer nu att påskyndas och flera nya åtgärdsförslag att presenteras för att effektivisera kampen mot terrorismen.

Mer om EU:s strategi mot terrorism kan du läsa [här](#) och om åtgärder med anledning av Brysselattentaten [här](#).

Toppmöte mellan EU och Indien

Sedan år 2004 har Indien och EU haft ett strategiskt partnerskap och den 30 mars stod EU värd för det 13:e toppmötet mellan dem. EU representerades av Europeiska rådets ordförande Donald Tusk och kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker, medan Indien representerades av premiärminister Narendra Modi. Även EU:s höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik Federica Mogherini och handelskommissionär Cecilia Malmström deltog i toppmötet. Det senaste mötet var fyra år sedan, vilket syntes i den fullmatade mötesagendan. Under mötet diskuterades bl.a. klimat, migration, terrorism och energifrågor. Stort fokus låg även på handel, vilket förklarar handelskommissionärens närvaro. Man försökte genom en politisk insats blåsa liv i de sedan länge stillastående förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Indien.

Mer om vad som diskuterades under mötet kan du läsa [här](#).

Möte mellan EU och Turkiet

Den 17-18 mars hölls det tredje mötet mellan EU och Turkiet sedan november 2015 för att hantera den nuvarande migrationskrisen. Åtagandet att genomföra den gemensamma handlingsplan som aktiverades den 29 november 2015 bekräftades på nytt. Under mötet beslutades att stoppa den irreguljära immigrationen från Turkiet till EU. En av åtgärderna för att genomföra detta är att alla irreguljära migranter som fr.o.m. den 20 mars 2016 tagit sig från Turkiet till de grekiska öarna skall skickas tillbaka till Turkiet. För varje syrier som återsänds till Turkiet kommer en annan syrier från Turkiet att vidarebosättas i EU. Migranter som inte tidigare har rest in eller försökt att resa in i EU på irreguljär väg kommer att prioriteras. Den 4 april kommer de första återsändningarna inom ramen för avtalet mellan EU och Turkiet att ske, då uppskattningsvis 500 personer återsänds.

Mer om slutsatserna från mötet kan du läsa [här](#).

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

- I oktober 2014 presenterade kommissionen ett förslag till en **flerårig fiskeplan för torsk, sill/strömming och skarpsill (vassbuk) i Östersjön**. Planens syfte är att säkerställa ett hållbart utnyttjande av dessa bestånd och att skapa stabila fiskemöjligheter, samtidigt som man ser till att förvaltningen bygger på de senaste vetenskapliga rönen. Planen är den första i sitt slag och kommissionen planerar att använda den som modell för kommande planer i andra havsområden. Därför har många medlemsstater haft synpunkter på planen, trots de inte berörs av fiskebestånden i Östersjön. Under lång tid har förhandlingarna stått stilla eftersom ministerrådet och Europaparlamentet inte lyckats enas om bl.a. kvoternas storlek, men vid senaste dialogmötet lyckades man slutligen komma fram till en överenskommelse. Överenskommelsen banar nu väg för liknande planer för andra havsområden, först på tur står en flerårig fiskeplan för Nordsjön.

[Här](#) kan du läsa mer om slutsatserna från dialogmötet.

- **Handlingsplanen mot olaglig handel med vilda djur och växter** presenterades av kommissionen den 26 februari 2016. Handlingsplanens syfte är att förhindra illegal handel med djur och växter. Illegal handel med djur utgör idag den tredje största illegala sektorn på svarta marknaden. Den illegala handeln omfattar exempelvis oskyddade arter som noshörningar, elefanter, koraller, tigrar, myrkottar samt människoapor. Tjuvjakten i länder med dessa arter har ökat och EU är idag inte bara en destinationsmarknad, utan även en knutpunkt för vidareexport av illegala varor till den globala marknaden.

Handlingsplanen kan ha inverkan på åländsk lagstiftning och kan även öka den administrativa bördan. Landskapsregeringen stöder initiativet, men anser att det är viktigt att ta i beaktande att olika länder inom Europa har olika status vad gäller olaglig handel. Det finns olika behov för resurser, stöd och arbetsformer. EU:s handlingsplan kan du läsa [här](#).

- Den 9 december 2015 presenterade kommissionen ett förslag till **förordning om portabilitet över gränserna för innehållstjänster online**. Det är det första konkreta lagförslaget inom ramen för kommissionens strategi för den digitala inre marknaden. Förslaget skulle innebära att en person som reser inom EU kan komma åt onlinetjänster som denne har betalat för i hemlandet, exempelvis Netflix. För landskapsregeringen är reformen av EU:s upphovsrätt väldigt viktig och därför följer man detta förslag, även om det i sig inte har högsta prioritet. Förslaget kan nämligen ge en viktig indikation inför senare, för landskapsregeringen viktigare, förslag på hur villiga medlemsstaterna och parlamentet är att gå mot en flexiblare upphovsrätt.

Du kan läsa mer om förslaget [här](#).

Ålänningar i Bryssel

Presentation – Marcus Thörnroos, landskapsregeringens vikarierande specialrådgivare

Den 16 mars i år gick ordinare specialrådgivare Julia Lindolm på moderskapsledighet och jag ska nu i ca 10 månader försöka hålla ställningarna här i Bryssel. Jag kommer direkt från studierna i Åbo och kommer att erhålla min juristexamen den här våren. De sista finslipningarna av min pro gradu-avhandling har skett här i Bryssel, så det har inte varit något problem att fylla ut fritiden.

Under våren 2015 var jag praktikant för specialrådgivaren i fem månader och därför känner jag väl till både jobbet och Bryssel överlag. Denna erfarenhet och mina sedan tidigare väldigt goda relationer till de finska kollegorna vid representationen har varit guld värt och har märkbart underlättat min inledande tid på jobbet. Jobbet som specialrådgivare är väldigt mångsidigt och självständigt, så det kommer definitivt att bli en utmaning, men en rolig sådan. Och som stolt ålänning är det ju givetvis en stor ära att få representera sitt kära örike i hjärtat av Europeiska unionen!

Om ni har frågor om mitt arbete eller EU överlag får ni gärna kontakta mig, så ska jag försöka svara enligt bästa förmåga. Till sist vill jag önska Julia ett stort lycka till i sin nya roll; om du sköter det lika bra som du skött jobbet så kommer det att gå galant!

Marcus Thörnroos

Ålands lagting i Bryssel

Den 13-15 mars var lagtingsledamöter och -personal på besök i Bryssel. På agendan var besök till Finlands ständiga representation, Flamländska parlamentet, Europeiska kommissionen och Europaparlamentet. Under besöket fick ledamöterna en bättre förståelse för hur arbetet inom EU fungerar, samt möjlighet att knyta nya kontakter för framtiden. De träffade bl.a. tjänstemän vid den finska representationen, kommissionär Cecilia Malmströms kabinetschef Maria Åsenius och parlamentarikerna Nils Torvalds, Christoffer Fjellner och Mia-Petra Kumpula-Natri. Frågor som diskuterades under besöken var bl.a. vapendirektivet, Kataloniens självständighetsarbete, den fleråriga fiskeplanen för Östersjön och hur lagstiftningsprocessen fungerar i Flandern specifikt och Belgien överlag. Förhoppningsvis fick ledamöterna och personalen kunskap och erfarenheter som de har nytta av i sitt arbete i lagtinget!

På bilden en del av den åländska besöksgruppen framför Europeiska kommissionens huvudbyggnad Berlaymont.

På agendan

7-8 april har Regionkommittén plenumsammanträdande, där de bland annat ska diskutera en modernisering av EU:s upphovrättsregler samt hur man kan förbättra rapportering och efterlevnad av EU:s miljölagstiftning.

11 april presenterar kommissionen troligen en handlingsplan för EU:s framtida moms-system.

11-14 april sammanträder Europaparlamentet i Strasbourg, för att bl.a. diskutera EU-kunskap i skolan, småskaligt kustfiske samt minimistandarder för moms.

11-15 april är Ålands specialrådgivare Marcus Thörnroos på Åland för att diskutera aktuella EU-ärenden med kollegorna vid landskapsregeringen och andra berörda intressenter.

18-19 april sammanträder EU:s utrikesministrar i Luxemburg.

21 april sammanträder EU:s justitie- och inrikesministrarna i RIF-rådet (rättsliga och inrikesfrågor).

24 april firas Ålands flaggas dag. Sedan 21 mars 2011 vajar den åländska flaggan vid Finlands ständiga representation i Bryssel.

27 april diskuterar kommissionen ett migrationspaket som bl.a. annat berör legal invandring (inklusive förslag om s.k. Blue Card) och ett gemensamt europeiskt asylsystem (inklusive Dublinförordningen).

Nästa nyhetsbrev utkommer i slutet av april.

Kontakta oss gärna per epost marcus.thornroos@formin.fi eller amanda.lycke@formin.fi, telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).